

for, 26 stemmer imod og 48 afståelser. Samtlige vestlige lande stemte for med undtagelse af USA, som stemte imod. Endvidere stemte bl.a. Japan og Kina imod sammen med en række islamiske lande. I debatten var det først og fremmest de islamiske lande, som markerede stærk modstand mod tillægsprotokollen.

Protokollen blev åbnet for undertegnelse den 13. februar 1990. Danmark undertegnede protokollen samme dag.

Tillægsprotokollen trådte i kraft den 11. juli 1991, 3 måneder efter, at 10 stater havde ratificeret protokollen. Denne er pr. 16. september 1993 ratificeret af 20 stater.

Protokollens engelske tekst med oversættelse til dansk er gengivet som bilag 1 til lovforslagets bemærkninger. Til de enkelte bestemmelser i protokollen bemærkes følgende:

Artikel 1 fastslår, at ingen kan henrettes inden for en deltagende stats jurisdiktion. Enhver deltagende stat forpligter sig til at tage alle nødvendige skridt til at afskaffe dødsstraf.

I henhold til *artikel 2* er der kun adgang til at tage forbehold om anvendelse af dødsstraf i krigstid for yderst alvorlige forbrydelser af militær art begået i krigstid.

En stat, som tager forbehold ved ratifikationen, skal informere FN's generalsekretær om den relevante nationale lovgivning, som kommer til anvendelse i krigstid. Den pågældende stat skal også holde generalsekretæren informeret om enhver krigstilstand, som indledes eller afsluttes på dens territorium.

I *artikel 3* forpligtes de deltagende stater til i deres rapporter til FN's Menneskerettighedskomité at give oplysning om, hvilke foranstaltninger som er truffet for at sikre en efterlevelse af protokollen.

Artikel 4 giver Menneskerettighedskomitéen adgang til at modtage og behandle henvendelser fra en deltagende stat om, at en anden deltagende stat ikke overholder sine forpligtelser i henhold til protokollen. En betingelse for, at komitéen kan træde i funktion i disse tilfælde, er, at både den stat, som fremkommer med en sådan henvendelse, og den stat, som henvendelsen gælder, har afgivet en erklæring om, at de anerkender komitéens kompetence til at modtage sådanne henvendelser i henhold til artikel 41 i 1966-konventionen om borgerlige og politiske rettigheder. Danmark afgav en sådan erklæring i forbindelse med den danske ratifikation af 1966-konventionen.

Artikel 5 omhandler Menneskerettighedskomitéens kompetence til at modtage og behandle henvendelser

fra enkeltpersoner om en deltagende stats manglende efterlevelse af tillægsprotokollens bestemmelser. En betingelse for, at komitéen skal kunne behandle sådanne henvendelser, er, at den stat, som henvendelsen gælder, også har tiltrådt den første valgfri tillægsprotokol til 1966-konventionen. Den første tillægsprotokol bestemmer bl.a., at Menneskerettighedskomitéen skal have kompetence til at modtage og behandle henvendelser fra enkeltpersoner, som hævder at være ofre for en krænkelse fra en deltagende stats side af nogen af de i 1966-konventionen anførte rettigheder. Danmark ratificerede den første tillægsprotokol samtidig med ratifikationen af 1966-konventionen.

Artikel 6 fastslår, at de rettigheder, som er sikret i artikel 1, ikke kan sættes ud af kraft i henhold til 1966-konventionens artikel 4, som åbner adgang til at fravige en række bestemmelser i 1966-konventionen i tilfælde af offentlig nødstilstand.

Artikel 7 bestemmer bl.a., at tillægsprotokollen er åben for undertegnelse og ratifikation af de stater, som har tiltrådt 1966-konventionen.

Artikel 8 indeholder bestemmelser om ikrafttræden.

Artikel 9 bestemmer, at tillægsprotokollen finder anvendelse uden begrænsning for alle dele af forbundsstater.

Artikel 10 indeholder bestemmelser om bekendtgørelse af forbehold m.v.

I henhold til *artikel 11* er protokollens sprog arabisk, engelsk, fransk, kinesisk, russisk og spansk.

Nugældende og tidligere regler om dødsstraf

5. Hjemlen til i Danmark at idømme dødsstraf for borgerlige forbrydelser blev ophævet ved straffeloven af 1930. Der henvises til straffelovsudkastene af 1917 (U II, side 51-54) og 1923 (U III, spalte 83-84) samt lovforslaget af 1924 (Rigsdagstidende 1924-25, tillæg A, spalte 3289).

Begrundelse for ophævelsen var især, at dødsstraffen ikke kunne antages at have nogen virkning på kriminalitetens omfang, og at dens bibeholdelse derfor ikke var nødvendig af hensyn til retssikkerheden. Endvidere blev det anført, at dødsstraf ikke var blevet fuldbyrdet siden 1892.

6. Ved lov nr. 227 af 7. juni 1952 blev dødsstraf genindført for visse nærmere angivne overtrædelser af straffeloven. Om lovforslaget henvises til Rigsdagstidende 1951-52, tillæg A, spalte 2613. Idømmelse af dødsstraf var efter loven fakultativ og kunne kun anvendes, når handlingen var begået under krig eller besættelse til fremme af fjendtlige interesser og under i øvrigt skærpende omstændigheder.